

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Кафедра оперативно-розшукової діяльності

ПОГОДЖЕНО

Заступник начальника ГУНП в
Одеській області - начальник
кримінальної поліції
полковник поліції

_____ **Сергій ДЬОРОВ**
_____ 2019

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Одеського державного
університету внутрішніх справ
генерал поліції третього рангу

_____ **В'ячеслав АБРОСЬКІН**
_____ 2019

ПРОГРАМА

**навчальної практики у підрозділах кримінальної поліції курсантів
3-го курсу Одеського державного університету
внутрішніх справ**

Спеціальність: **081 «Право»**

Обговорено та схвалено на
засіданні кафедри оперативно-розшукової
діяльності

Протокол від «_____» _____ 2019 року № _____

1. Мета і завдання навчальної практики

Навчальна практика курсантів є складовою частиною процесу підготовки спеціалістів, обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми. Для проходження навчальної практики курсанти 3-го курсу відряджаються до ГУНП України.

Метою навчальної практики є поглиблення отриманих теоретичних знань, набуття практичних навичок роботи в займаній посаді, ознайомлення з діяльністю підрозділів Національної поліції та перевірка підготовленості майбутніх фахівців до самостійного виконання службових обов'язків.

Завдання навчальної практики:

- систематизація, закріплення і поглиблення теоретичних знань та умінь, отриманих при навчанні;
- набуття навичок самостійної професійної роботи;
- розвиток організаторських здібностей, ініціативи при виконанні службових обов'язків.

У відповідності з навчальним планом ОДУВС, згідно з нормативними актами МВС України (наказ від 27.06.2013 № 621 "Про затвердження Положення про практичну підготовку слухачів та курсантів вищих навчальних закладів МВС України"), курсанти 3-го курсу проходять навчальну практику у підрозділах кримінальної поліції.

В ході навчальної практики керівниками від базових підрозділів глибоко і всебічно вивчаються ділові, моральні й особистісні якості курсантів, здатність майбутніх спеціалістів виконувати функціональні обов'язки, вирішується питання щодо їх найбільш доцільного використання у практичній діяльності у підрозділах кримінальної поліції.

2. Організація проведення навчальної практики

2.1. Організацію, проведення навчальної практики, контроль за її проходженням здійснюють керівники навчальної практики від університету та ВП ГУНП, у розпорядження яких направлені курсанти.

2.2. Керівник університету для організації навчальної практики видає наказ, яким визначає орган і підрозділ Національної поліції, у який буде направлено курсантів, їх кількість, призначає керівників, затверджує графіки здійснення контролю за її проходженням та забезпечує підготовку навчально-методичних матеріалів для її проведення.

2.3. Керівник навчальної практики від ГУНП видає наказ про закріплення курсантів за підрозділами, у яких буде організована навчальна практика і призначення керівників, та забезпечує контроль за її проходженням.

2.4. Під час проходження навчальної практики курсанти підпорядковуються начальникові ВП ГУНП, у розпорядження якого вони направлені.

2.5. ОДУВС забезпечує:

2.5.1. Своєчасне прибуття курсантів для проходження навчальної практики до ГУНП.

2.5.2. Розроблення навчально-методичного забезпечення матеріалів для проведення навчальної практики, методичних рекомендацій для керівників навчальної практики та програми навчальної практики курсантів.

2.5.3. Завчасне інформування (не пізніше ніж за місяць до початку навчальної практики) ГУНП про строки проведення навчальної практики та кількісний склад практикантів, направлення переліку питань для проведення вхідного/вихідного контролів знань.

2.5.4. Проведення інструктажів з курсантами, які направляються для проходження навчальної практики.

2.5.5. Надання курсантам програми проходження навчальної практики, методичних рекомендацій щодо проходження навчальної практики в ВП ГУНП.

2.5.6. Організаційні заходи перед виїздом курсантів на навчальну практику і здійснення контролю за прибуттям курсантів до ГУНП для проходження навчальної практики.

2.5.7. Контроль за виконанням ними індивідуальних планів навчальної практики і визначеного розпорядку дня, своєчасність підготовки необхідної документації.

2.6. Керівники навчальної практики від ОДУВС мають право:

2.6.1. Здійснювати контроль за організацією та проходженням навчальної практики курсантами в ВП ГУНП та отримувати витяги з наказів про її організацію.

2.6.2. Ознайомлюватися з індивідуальними планами навчальної практики, перевіряти ведення щоденників і надавати рекомендації про внесення в них змін.

2.6.3. Вносити керівництву ВП ГУНП пропозиції щодо усунення виявлених недоліків в організації навчальної практики.

2.6.4. Вивчати умови організації та проведення навчальної практики курсантів, бути присутніми при проведенні інструктажів та доведення до їх відома заходів безпеки, контролювати виконання ними практичних дій. Брати участь у підбитті підсумків несення служби (виконання практичних дій) курсантами.

2.6.5. Отримувати інформацію у відповідних ВП ГУНП про діяльність випускників ОДУВС у регіоні.

2.7. Керівники ВП ГУНП зобов'язані:

2.7.1. Визначити конкретні підрозділи і служби за спеціалізацією курсантів, які прибувають на навчальну практику, створити належні умови для її проведення.

2.7.2. Проводити інструктаж працівників-керівників навчальної практики, забезпечувати постійний контроль за ходом проходження навчальної практики.

2.7.3. Аналізувати і узагальнювати результати навчальної практики, напрацьовувати рекомендації для поліпшення навчання.

2.7.4. Разом з представником університету підводити підсумки навчальної практики.

2.7.5. Організувати проведення вхідного/вихідного контролю знань курсантів до початку навчальної практики та перед її захистом згідно з питаннями, що розроблені ОДУВС, і відповідно до вимог програм навчальної практики і функціональних обов'язків за посадою, на якій вона проводиться.

2.7.6. Вживати заходів щодо забезпечення належних умов праці та побуту курсантів під час проходження навчальної практики.

2.7.7. Припинити проходження навчальної практики та відрядити курсанта до ОДУВС (з письмовим повідомленням ОДУВС) у разі систематичного невиконання ним індивідуального плану, недбалого ставлення до виконання службових обов'язків або грубого порушення службової дисципліни.

Забороняється залучати курсантів до завдань, не передбачених програмою навчальної практики та виконання яких пов'язане з ризиком для життя і здоров'я, або може призвести до неправомірних дій через їх недостатню фахову підготовленість.

2.8. Керівники підрозділів, у яких курсанти проходять навчальну практику, зобов'язані:

2.8.1. Забезпечити створення належних умов для виконання програм, індивідуальних планів навчальної практики в повному обсязі та контроль за їх реалізацією.

2.8.2. Призначити керівників навчальної практики з числа найбільш досвідчених працівників, які мають відповідний кваліфікаційний рівень, достатній практичний досвід роботи, високі ділові та моральні якості.

2.8.3. Представити курсантів особовому складу підрозділу, роз'яснити їх правовий статус.

2.8.4. Провести інструктажі з курсантами, ознайомити їх з оперативною обстановкою, завданнями і функціями підрозділу, його структурою, внутрішнім розпорядком, заходами особистої безпеки та правилами безпеки праці.

2.8.5. Проводити виховну роботу з курсантами.

2.8.6. Забезпечити курсантів робочими місцями, службовими бланками, літературою та за можливості створити для них необхідні житлово-побутові умови (забезпечити житлом, медичним обслуговуванням та харчуванням).

2.8.7. Передбачати при формуванні розпорядку робочого дня курсантів час для роботи з законодавчими та нормативно-правовими актами (2-3 години на тиждень).

2.8.8. Щотижня розглядати питання організації та проведення навчальної практики курсантів на оперативних нарадах, надавати їм допомогу у виконанні завдань, передбачених у програмі навчальної практики, готувати пропозиції щодо її вдосконалення.

2.8.9. Контролювати виконання вимог програми навчальної практики курсантами, індивідуальних планів навчальної практики в повному обсязі.

2.8.10 Затверджувати характеристики на курсантів.

2.9. На безпосередніх керівників навчальної практики покладаються обов'язки:

2.9.1. Ознайомити курсантів з оперативною обстановкою на території оперативного обслуговування, характером і особливостями роботи.

2.9.2. Здійснювати практичне навчання відповідно до програми навчальної практики та індивідуального плану проходження навчальної практики, при цьому проводити роботу, спрямовану на формування у курсантів навичок і вмінь, необхідних для успішного виконання поставлених завдань.

2.9.3. Вести щоденний облік та оцінювати роботу курсантів, контролювати виконання останніми індивідуального плану проходження навчальної практики, дотримання внутрішнього розпорядку, ведення щоденників тощо.

2.9.4. Вивчати рівень підготовки, ділові та моральні якості курсантів, їх ставлення до роботи.

2.9.5. Узагальнювати підсумки навчальної практики та подавати звіти на погодження відповідним керівникам підрозділів національної поліції.

2.9.6. Складати характеристики на курсантів, затверджувати їх у керівництва (не пізніше ніж за три дні до закінчення навчальної практики).

У характеристиці мають знайти відображення обсяг та якість виконання програми навчальної практики й індивідуального плану проходження навчальної практики, рівень підготовленості курсанта до виконання службових обов'язків і вміння реалізувати набуті знання на практиці; наявність навичок тактично правильно застосовувати спеціальні й технічні засоби, дотримуватися заходів особистої безпеки, складати службові документи; особисті морально-вольові якості, дисциплінованість, старанність; професійний рівень розвитку; відношення до роботи в цілому та підсумкова оцінка за навчальну практику.

2.10. Курсанти зобов'язані:

2.10.1. Своєчасно прибути для проходження навчальної практики до відповідного ВП ГУНП.

2.10.2. Виконувати передбачені програмою навчальної практики завдання у визначені терміни та скласти індивідуальний план роботи, який затвердити у керівника.

2.10.3. Дотримуватися заходів особистої безпеки, правил охорони праці, техніки безпеки, установленого розпорядку дня.

2.10.4. Ознайомлюватися з нормативно-правовими актами, інструкціями, оглядами, методичними та аналітичними документами, що стосуються діяльності ВП ГУНП, формами і методами роботи працівників. Засвоїти функціональні обов'язки за посадою, за якою проходять навчальну практику.

2.10.5. Виконувати розпорядок дня, установлений у підрозділі за місцем проходження навчальної практики, дотримуватися дисципліни і правил, які діють у місці його проходження.

2.10.6. Вести щоденник та щоденно звітувати безпосередньому керівникові навчальної практики про виконану роботу.

2.10.7. Відвідувати заняття зі службової та спеціальної підготовки.

2.10.8. Підготувати звіт про підсумки проведення навчальної практики за встановленою формою (додаток 1) та подати його на погодження і затвердження.

2.11. Курсанти мають право:

2.11.1. Ознайомлюватися з усіма службовими документами в обсязі завдань, визначених програмою навчальної практики та індивідуальними планами проходження навчальної практики.

2.11.2. Підписувати від свого імені підготовлені за дорученням безпосереднього керівника навчальної практики документи.

2.11.3. За згодою безпосереднього керівника навчальної практики користуватися технічними та іншими засобами, наявними у відповідному ВП ГУНП.

2.11.4. Надавати пропозиції керівництву ВП ГУНП та ОДУВС щодо вдосконалення організації та проведення навчальної практики, а також діяльності практичних підрозділів.

При проходженні навчальної практики курсанти повинні:

№	Напрямок роботи	Завдання
1.	Ознайомитися:	
1.1	З організацією роботи, структурою ВП ГУНП та оперативного підрозділу, в якому курсант проходить навчальну практику.	Зазначити основні напрями діяльності кожного структурного підрозділу.
1.2.	Зі станом оперативної обстановки, соціально-економічною, демографічною характеристикою області, району.	Представити соціально-економічну та демографічну характеристику району.
1.3.	З особливостями організації оперативного обслуговування підрозділами КР за лініями, територіями та об'єктами роботи.	Показати структуру і динаміку злочинності у порівнянні з даними за минулий рік за різними галузевими напрямками.
1.4.	З принципами та критеріями планування роботи підрозділу карного розшуку.	Ознайомитися з планом роботи підрозділу карного розшуку.
1.5.	З особливостями взаємодії з засобами масової інформації з метою підвищення позитивного іміджу КР.	На прикладі підрозділу в якому проходить навчальну практику, вказати форми взаємодії із засобами масової інформації.
1.6.	З організацією роботи оперативних уповноважених цих підрозділів на закріпленій території та по окремих лініях роботи.	Відобразити наявність індивідуальних планів роботи. На який термін вони складаються. Як здійснюється контроль керівником за їх виконанням. Вказати терміни заслуховування звітів про їх виконання на оперативних нарадах.
1.7.	Зі станом взаємодії підрозділу КР з	Отримати навички обміну

	іншими оперативними службами щодо обміну інформацією, з приводу виявлення та розкриття злочинів.	інформації з іншими службами в процесі розкриття злочинів.
1.8.	З основними відкритими джерелами отримання довідково-аналітичної інформації, що становить оперативний інтерес.	Надати зразки документів отриманих під час проведення даного заходу.
2.	Вивчити:	
2.1.	Підстави проведення оперативно-розшукової діяльності.	Згідно ст.6 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність».
2.2.	Права і обов'язки підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність.	Згідно ст.ст.7, 8 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність».
2.3.	Накази та інструкції, що стосуються діяльності ВП ГУНП та оперативного підрозділу.	Положення про Департамент карного розшуку Національної поліції України: наказ МВС України від 14.11.2015 р. № 90. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: наказ МВС України від 07.07.2017 р. № 575.
2.4.	Посадову інструкцію та функціональні обов'язки за посадою.	Спільно з наставником скласти план проходження навчальної практики, щоденно планувати роботу.
2.5.	Порядок складання та направлення запитів до УІАП.	Під керівництвом наставника підготувати відповідні запити.
3.	Прийняти участь:	
3.1.	У розподілі на навчальну практику та закріпленні наставників.	Отримати копії відповідних документів.
3.2.	В оперативних нарадах, інструктажах, підведенні підсумків роботи тощо.	Відображати основні положення в зошиті зі службової підготовки.
3.3.	У заняттях в системі службової підготовки.	Відображати основні положення в зошиті зі службової підготовки.
3.4.	У здійсненні оперативно-профілактичних заходів підрозділу навчальної практики.	У щоденнику навчальної практики вказати результати проведення оперативно-профілактичних

		заходів та скласти рапорт щодо проведеного заходу.
3.5.	У прийомі заяв та повідомлень про кримінальні правопорушення.	Скласти зразок протоколу усної заяви.
3.6.	У виїзді на місце події, його огляді та проведенні першочергових оперативно-розшукових заходів.	Надати зразки документів, що складаються оперативним працівником при виїзді на місце події.
3.7.	У проведенні оперативного (ініціативного) пошуку з метою виявлення осіб, які становлять оперативний інтерес.	Набути практичних навичок проведення оперативного (ініціативного) пошуку та скласти необхідні документи за результатами проведення заходів.
3.8.	У проведенні опитувань різних категорій осіб, що становлять оперативний інтерес для оперативних підрозділів НПУ.	Надати зразки пояснень осіб.
3.9.	У проведенні особистого пошуку та інших оперативно-розшукових заходів, для отримання оперативно-значущої інформації.	Надати зразки документів, щодо проведених ОРЗ.
3.10.	У проведенні підсумків навчальної практики.	Скласти документи про проходження навчальної практики за встановленою формою та затвердити їх у начальника ВП ГУНП.

Вся робота курсанта має знайти відображення у щоденнику.

3. Перелік навичок, які повинні набути курсанти при проходженні навчальної практики.

- 3.1. порядку організації оперативного обслуговування підрозділами КР за лініями, територіями та об'єктами роботи;
- 3.2. планування особистої роботи в підрозділі карного розшуку;
- 3.3. організації роботи оперативних уповноважених на закріпленій території та по окремих лініях роботи;
- 3.4. прийому заяв та повідомлень про кримінальні правопорушення;
- 3.5. проведення першочергових оперативно-розшукових заходів та невідкладних слідчих (розшукових) дій при виїзді на місце події та при проведенні його огляду;
- 3.6. проведення оперативного (ініціативного) пошуку з метою виявлення осіб, які становлять оперативний інтерес;

- 3.7. проведення опитувань різних категорій осіб, що становлять оперативний інтерес для оперативних підрозділів НПУ;
- 3.8. проведення особистого пошуку та інших оперативно-розшукових заходів, для отримання оперативно-значущої інформації;
- 3.9. роботи з основними відкритими джерелами отримання довідково-аналітичної інформації, що становить оперативний інтерес;
- 3.10. взаємодії підрозділу КР з іншими оперативними службами щодо обміну інформацією, з приводу виявлення та розкриття злочинів;
- 3.11. взаємодії з засобами масової інформації;
- 3.12. здійснення оперативно-профілактичних заходів підрозділу карного розшуку.

4. Рекомендована література для підготовки до проходження навчальної практики:

1. Конституція України [Електронний ресурс] : закон України від 28. 06. 1996 р. № 254к/96-ВР із змін., внес. згідно із Законами України та Рішеннями Конституційного Суду : за станом на 04.07.2015 р. № 2952-17. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу :<http://zakon1.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.
2. Кримінальний кодекс України [Електронний ресурс] : закон України від 05. 04. 2001 р. № 2341-III із змін., внес. згідно із Законами України та Рішеннями Конституційного Суду : за станом на 04. 01. 2017 р. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 13.04.2012 № 4651а-17. – Електрон. дан. (6 файлів). – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.
4. Про прокуратуру [Електронний ресурс] : Закон України від 05.11.1991 р. № 1789-XII із змін., внес. згідно із Законами України та Рішеннями Конституційного Суду : за станом на 01.07.2015 р. № 3668-17. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу :<http://zakon1.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.
5. Про Національну поліцію [Електронний ресурс] : Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.
6. Про оперативно-розшукову діяльність [Електронний ресурс]: закон України від 18.02.1992 р. № 2135-XII із змін., внес.згідно із Законами України: за станом на 24.08.2015 р. № 3412-17. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.
7. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю [Електронний ресурс] : закон України від 30. 06. 1993 р. № 3341-XII із змін., внес. згідно із Законами України та Рішеннями Конституційного Суду : за станом на 05. 02. 2017 р. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.

8. Про державну таємницю: Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, N 16, ст.93.
9. Положення про Департамент карного розшуку Національної поліції України: наказ МВС України від 14.11.2015 р. № 90. – К.: МВС України, 2015.
10. Про затвердження Інструкції про організацію оперативно-розшукової діяльності та негласної роботи оперативними підрозділами Національної поліції України: Наказ МВС України від 05.05.2016 р. № 07. – К.: МВС України, 2016. – 270 с.
11. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: наказ МВС України від 07.07.2017 р. № 575. – К.: МВС України, 2017.
12. Основи оперативно-розшукової діяльності: навчальний посібник / О.Ю. Анциферов, О.М. Чистолінов, С.В. Єськов, О.М. Заєць та ін. / за редакцією С.М. Гусарова ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : Золота миля, 2015. – 312 с.
13. Протидія кримінальним правопорушенням підрозділами карного розшуку МВС України: навчальний посібник / С.В. Албул, Т.С. Демедюк, О.Є. Користін, В.Ф. Паскал.- Одеса : ОДУВС, 2015.-354 с.
14. Навчальний посібник. Основи оперативно-розшукової діяльності : навч. посіб. / С.В. Албул, С.В. Андрусенко, Р.В. Мукоїда, Д.О. Ноздрін; за заг. ред. С.В. Албула. – Одеса : ОДУВС, 2016. – 270с. – з іл. (Серія: Теорія і практика ОРД).
15. Правові та організаційно-тактичні проблеми протидії організованій злочинності: навчальний посібник / С.В. Албул, С.В. Андрусенко. – Одеса : ОДУВС, 2017. (Серія: Теорія і практика ОРД). 2017.-142 с.–Таємно.
16. Оперативно-розшукова діяльність. Загальна частина (питання та відповіді до екзамену) : навчальний посібник / С.В. Албул, С.В. Андрусенко, В.Б. Любчик, Є.В. Поляков, Т.Г. Щурат. – Одеса : ОДУВС, 2018. – 85 с.- Таємно.
17. Оперативно-розшукова тактика: навчально-методичний посібник / С.В. Албул, Р.В. Мукоїда, В.Б. Любчик, А.О. Шелехов / за заг. проф. д.ю.н., проф. С.О. Кузніченка. – Одеса: ОДУВС, 2013. – 206 с.

5. Тестові завдання (квізи) для проведення вхідного/вихідного контролю знань курсантів до початку навчальної практики та перед її захистом.

- 1. До завдань оперативно-розшукової діяльності відноситься:**
 - а) розкриття злочинів;
 - б) проведення слідчих, процесуальних дій;
 - в) пошук і фіксація фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України;
 - г) пошук і фіксація фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена законодавством України.

2. Відповідно до Закону України "Про оперативно-розшукову діяльність" підстави для проведення оперативно-розшукової діяльності можуть міститися:

- а) у вказівках прокурора;
- б) у матеріалах перевірок органів державного контролю;
- в) у наказах і розпорядженнях керівників міністерств і відомств;
- г) у постановах Кабінету Міністрів України.

3. За відсутності підстав, визначених Законом України "Про оперативно-розшукову діяльність", приймати рішення про проведення оперативно-розшукових заходів:

- а) дозволяється прокурору у випадках, передбачених законом;
- б) дозволяється керівнику оперативного підрозділу у випадках, передбачених законом;
- в) забороняється;
- г) дозволяється слідчому судді за клопотанням керівника оперативного підрозділу.

4. Згідно з положеннями Закону України "Про оперативно-розшукову діяльність" до гласних оперативних заходів відноситься:

- а) здійснення спостереження за особою;
- б) зняття інформації з електронних інформаційних мереж;
- в) опитування осіб та використання їх добровільної допомоги;
- г) здійснення аудіо-, відеоконтролю місця.

5. Що з переліченого не відноситься до заходів оперативно-розшукової діяльності:

- а) розвідувальні;
- б) тактичні;
- в) контррозвідувальні;
- г) пошукові.

6. Що з переліченого не відноситься до основних оперативних підрозділів блоку кримінальної поліції НПУ:

- а) підрозділи боротьби зі злочинами, пов'язаними з торгівлею людьми;
- б) підрозділи ювенальної превенції;
- в) підрозділи боротьби з незаконним обігом наркотиків;
- г) карний розшук.

7. На які підрозділи НПУ покладені обов'язки здійснення контррозвідувальних заходів:

- а) карний розшук;
- б) здійснення оперативно-технічних заходів;
- в) оперативну службу;
- г) внутрішньої безпеки.

8. Підрозділи, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, відповідно до Закону України "Про оперативно-розшукову діяльність", зобов'язані інформувати відповідні державні органи про відомі їм факти та дані:

- а) що свідчать про загрозу безпеці суспільства і держави, а також про порушення законодавства, пов'язані з службовою діяльністю посадових осіб;
- б) що свідчать про підготовку та вчинення тяжких або особливо тяжких злочинів;
- в) що свідчать про загрозу безпеці суспільства і держави, а також про підготовку та вчинення окремих кримінальних правопорушень, передбачених законом;
- г) що свідчать про порушення конституційних прав і свобод громадян, а також порушення міжнародних договорів та правил міжнародних правоохоронних організацій, членом яких є Україна.

9. Відповідно до Закону громадяни України та інші особи мають право у встановленому законом порядку одержати від органів, на які покладено здійснення оперативно-розшукової діяльності:

- а) письмове повідомлення про підстави проведення оперативно-розшукових заходів щодо них;
- б) письмове пояснення з приводу обмеження їх прав і свобод та оскаржити ці дії;
- в) копії документів та інших відомостей, що стали підставою для проведення оперативно-розшукових заходів щодо них;
- г) письмове повідомлення про факти проведення оперативно-розшукових заходів щодо них та їх результати.

10. Яка норма конституції України допускає у невідкладних випадках збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди:

- а) ст. 29;
- б) ст. 30;
- в) ст. 31;
- г) ст. 32.

11. Яка норма конституції України допускає у невідкладних випадках в зв'язку з переслідуванням осіб, які підозрюються у вчиненні злочину, застосовувати заходи щодо проникнення до житла чи до іншого володіння особи, проведення в них огляду і обшуку:

- а) ст. 29;
- б) ст. 30;
- в) ст. 31;
- г) конституцією не визначено.

12. Відповідно до Закону оприлюднювати або надавати інформацію щодо проведення або не проведення стосовно певної особи оперативно-розшукової діяльності:

- а) забороняється;
- б) дозволяється виключно за рішенням суду;
- в) забороняється до прийняття рішення за результатами такої діяльності;
- г) дозволяється після прийняття рішення за результатами такої діяльності про початок досудового розслідування.

13. Що з переліченого не відноситься до загальних принципів ОРД:

- а) законність;
- б) дотримання прав і свобод людини;
- в) взаємодія з населенням;
- г) все з переліченого відноситься до загальних принципів ОРД.

14. Що з переліченого не відноситься до спеціальних принципів ОРД:

- а) конспірація;
- б) плановість;
- в) верховенство права;
- г) наступальність.

15. Згідно із Законом України "Про оперативно-розшукову діяльність" оперативним підрозділам надається право проводити відповідні оперативні заходи виключно:

- а) для виконання завдань оперативно-розшукової діяльності за наявності передбачених цим Законом підстав;
- б) для виконання завдань оперативно-розшукової діяльності за наявності передбачених Кримінальним процесуальним кодексом України підстав;
- в) для виконання завдань кримінального провадження за наявності передбачених Кримінальним процесуальним кодексом України підстав;
- г) для виконання завдань оперативно-розшукової діяльності за наявності підстав, визначених у підзаконних відомчих нормативно-правових актах, що регулюють таку діяльність.

16. За своєю правовою природою оперативно-розшукові заходи є:

- а) сукупністю процесуальних дій, визначених КПК України та Законами України;
- б) сукупністю процесуальних дій, визначених Законом України "Про оперативно-розшукову діяльність";
- в) сукупністю не процесуальних дій визначених Законом України "Про оперативно-розшукову діяльність";
- г) сукупністю не процесуальних дій, визначених КПК України.

17. Працівники якого з перелічених блоків поліції не мають право на здійснення оперативно-розшукових заходів:

- а) спеціальної поліції;
- б) кримінальної поліції;
- в) поліції превентивної діяльності;
- г) всі з перелічених блоків поліції мають право на здійснення ОРЗ.

18. Підрозділи яких державних органів згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» не мають повноважень до проведення оперативно-розшукових заходів:

- а) служба зовнішньої розвідки;
- б) управління державної охорони;
- в) підрозділи фінансового аудиту;
- г) державна прикордонна служба.

19. Що не є засобом оперативно-розшукової діяльності:

- а) оперативні обліки;

- б) оперативні зв'язки;
- в) службово-розшукові собаки;
- г) оперативна техніка.

20. До оперативних обліків за оперативним призначенням не належать:

- а) оперативно-інформаційні;
- б) оперативно-пошукові;
- в) оперативно-профілактичні;
- г) все з переліченого належить до оперативних обліків за оперативним призначенням.

21. Що не відноситься до пошукових приладів:

- а) пошукові магніти;
- б) радіопеленгатори;
- в) металошукачі;
- г) спеціальні фарби.

22. До засобів розвідувальної техніки не належать:

- а) засоби дактилоскопування;
- б) засоби відео спостереження;
- в) засоби звукового контролю;
- г) засоби відеофотозйомки.

23. Правову основу застосування службово-розшукових собак становить:

- а) Закон України „Про поліцію”;
- б) Закон України „Про оперативно-розшукову діяльність”;
- в) Закон України „Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю”;
- г) всі перелічені закони.

24. Згідно нормативних документів, на якій відстані при здійсненні особистого обшуку затриманого злочинця розташовують собаку:

- а) на відстані 1 метра;
- б) на відстані 2-3 метрів;
- в) на відстані 4-5 метрів;
- г) на відстані 6 метрів.

25. Що не є етапом формування банків даних:

- а) підготовка до передачі;
- б) корегування інформації;
- в) пошук інформації;
- г) обмін інформацією.

26. Згідно із Законом України "Про оперативно-розшукову діяльність" у разі виявлення прокурором незаконно заведеної оперативно-розшукової справи остання повинна бути:

- а) закрита у разі виконання по ній оперативно-розшукових заходів;
- б) закрита;
- в) зупинена;
- г) зупинена у разі виконання по ній оперативно-розшукових заходів.

27. За Законом про закриття оперативно-розшукової справи відповідний прокурор письмово повідомляється:

- а) у п'ятиденний строк;
- б) у триденний строк;
- в) протягом десяти діб;
- г) протягом однієї доби.

28. Відповідно до Закону України "Про оперативно-розшукову діяльність" прокурор у межах своєї компетенції:

- а) доручає керівникам відповідних органів проведення у підвідомчих їм підрозділах перевірок з метою отримання інформації про стан оперативно-розшукової діяльності;
- б) доручає керівникам відповідних органів проведення у підвідомчих їм підрозділах перевірок з метою усунення порушень закону;
- в) доручає керівникам відповідних органів проведення у підвідомчих їм підрозділах перевірок з метою отримання відомостей про результати застосування спеціальних оперативно-технічних засобів;
- г) прокурор не наділений Законом правом надавати такі доручення керівникам оперативних підрозділів.

29. Відповідно до Закону України "Про оперативно-розшукову діяльність" прокурор у межах своєї компетенції:

- а) перевіряє скарги на порушення законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність у передбачених законом випадках ;
- б) перевіряє скарги на порушення законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, з ознайомленням у необхідних випадках з оперативно-розшуковими матеріалами;
- в) перевіряє скарги на порушення законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, з ознайомленням за згодою керівників відповідних підрозділів з оперативно-розшуковими матеріалами;
- г) перевіряє скарги на порушення законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, у випадку використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності як підстав для початку досудового розслідування.

30. За Законом при закритті оперативно-розшукової справи відповідний прокурор перевіряє додержання законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності у цій справі:

- а) у п'ятиденний строк;
- б) у триденний строк;
- в) протягом десяти діб;
- г) протягом однієї доби.

Критерії оцінювання результатів відповідей на тестові завдання (квізи) для проведення вхідного/вихідного контролю знань курсантів до початку навчальної практики та перед її захистом.

Кількість правильних відповідей	Оцінка за національною шкалою
26-30	відмінно
20-25	добре
10-19	задовільно
менше 10	незадовільно

6. Зміст та порядок оформлення звітних матеріалів стажування.

6.1. Вести щоденник обліку проведеної роботи. В щоденнику курсант складає план роботи на кожний день. План роботи практиканта складається з урахуванням програми навчальної практики, оперативної обстановки і завдань, отриманих від керівника навчальної практики. В щоденнику також відображаються результати роботи, проведення якої не планувалось.

6.2. За 5 днів до закінчення навчальної практики курсанти складають звіт про навчальну практику. Звіт складається обсягом до 10-ти друкованих аркушів. В ньому необхідно вказати: назву ВП ГУНП; підсумки виконання програми навчальної практики (що конкретно зроблено, що вивчено, узагальнено, відпрацьовано практично тощо); думки про результати навчальної практики; висновки щодо позитивних моментів організації та проходження навчальної практики, труднощі і недоліки, що виникали у період навчальної практики, недостатність знань, отриманих під час навчання; пропозиції щодо вдосконалення навчального процесу та поліпшення організації навчальної практики в ВП ГУНП. До звіту можуть додаватися плани, схеми, копії документів, фотокартки тощо.

Звіт підписується курсантом, погоджується з керівником навчальної практики і затверджується начальником ВП ГУНП. Підпис начальника засвідчується гербовою печаткою.

6.3. Після закінчення навчальної практики курсанти подають до ОДУВС такі документи:

- індивідуальний план навчальної практики (додаток 3), щоденник навчальної практики, характеристика, звіт за результатами проходження навчальної практики.

6.4. Результати проходження навчальної практики оцінюються комісіями з урахуванням попереднього вивчення звітних матеріалів, доповідей курсантів та їх відповідей на поставлені запитання. До складу комісії включаються керівники та працівники ГУНП, фахівці галузевих служб та викладачі відповідних кафедр ОДУВС за спеціалізацією.

6.5. Курсанту, який не виконав програму навчальної практики, отримав негативний висновок про якість її відпрацювання або незадовільну оцінку під час захисту навчальної практики, керівником ОДУВС може бути надано право повторного її проходження в ВП ГУНП, за місцем дислокації університету, під

час канікулярної відпустки. Після повторного проходження навчальної практики здійснюють її захист. У разі повторного невиконання програми навчальної практики, отримання негативного висновку про якість її відпрацювання або незадовільної оцінки під час захисту навчальної практики вони відраховуються з університету у встановленому порядку.

ЗАХИСТ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

1. По завершенню навчальної практики курсанти мають подати такі документи:

- індивідуальний план навчальної практики;
- щоденник навчальної практики;
- звіт за результатами навчальної практики;
- відгук-характеристику.

2. Захист стажування складається з перевірки та оцінки матеріалів складених під час стажування та поліцейського квесту із використанням практично орієнтованих завдань.

Оцінку захисту результатів стажування в університеті здійснюють науково-педагогічні працівники кафедри оперативно-розшукової діяльності, а також запрошені працівники практичних підрозділів.

Оцінка результатів стажування складається з оцінки матеріалів, складених під час стажування (максимально 40 балів), теоретичних знань та практичних навичок, продемонстрованих курсантами під час поліцейського квесту (максимально 60 балів) – складання оперативно-розшукової документації після проведення оперативно-розшукових заходів (30 балів), відповідь на теоретичні запитання, якість проведення оперативно-розшукових заходів під час квесту (30 балів).

Результати проходження та захисту стажування відображаються в атестаціях курсантів і враховуються під час вирішення питань щодо доцільності їх призначення на ту чи іншу посаду.

Загальні підсумки стажування та його захисту, заходи щодо його вдосконалення обговорюються на засіданні кафедри, яка забезпечує його проведення та на Вченій раді університету.

Методичні поради щодо проходження навчальної практики.

З метою успішного проведення навчальної практики курсант зобов'язаний:

1. Під час підготовки до навчальної практики ознайомитись програму навчальної практики.

2. Після прибуття на місце навчальної практики:

- відрекомендуватися начальнику (керівнику) підрозділу та доповісти про завдання та програму навчальної практики;
- вивчити план роботи, завдання, які стоять перед ВП ГУНП, підрозділом, розпорядок дня, познайомитися з особовим складом підрозділу;

3. У ході навчальної практики:

- чітко спланувати свою роботу;

- ретельно та якісно проводити кожен із заходів, сумлінно виконувати всі службові доручення;
- щоденно вести облік проведених заходів;
- бути бездоганим в своїй поведінці, взірцем високої дисциплінованості, зразкового зовнішнього вигляду, дорожити честю курсанта.

ПРАКТИЧНИЙ ТРЕНІНГ ЩОДО ЗАХИСТУ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Загальний порядок проведення практичного тренінгу.

Згідно з розкладом занять напередодні проведення практичного тренінгу з курсантами навчальних груп проводиться відповідний інструктаж під підпис про дотримання правил особистої безпеки під час проведення практичного тренінгу, а також доводиться тема та мета, яку потрібно досягти під час проведення практичного тренінгу, час та порядок виконання поставленого практичного завдання.

Організаційна форма проведення – практичний тренінг на основі завдання.

Тема практичного тренінгу:

«Проведення оперуповноваженим оперативного підрозділу кримінальної поліції заходу оперативного (ініціативного) пошуку – оперативний огляд публічно доступного місця»

Курсанти кожної навчальної групи поділяються на підгрупи по 4-5 осіб в кожній, в залежності від ступеню підготовки, з метою забезпечення особистої безпеки та підтримки, виконують практичне завдання на визначеній керівником проведення навчань території.

Кожна підгрупа курсантів у письмовому вигляді отримує адресу території (вулиці, провулок) на якій вона повинна проводити відповідні практичні заходи.

Мета практичного тренінгу - підвищення якості практичної підготовки здобувачів вищої освіти Одеського державного університету внутрішніх справ, закріплення здобутків теоретичних знань та сформованих практичних навичок вирішення службових завдань обумовлених практикою діяльності структурних підрозділів Національної поліції.

У визначений день, згідно з розкладом занять о:

8.30 - 9.00 – розподіл курсантів на підгрупи та виїзд під керівництвом викладачів кафедри оперативно-розшукової діяльності (по три викладача на кожену навчальну групу із залученням курсових командирів) до визначених робочих місць на території. По прибуттю на місце тренінгу викладач видає картки з адресами проведення оперативного огляду.

9.00 – 10.30 – практичне відпрацювання на визначених робочих місцях поставленого завдання.

10.30 – 11.00 – прибуття учасників навчань до університету.

11.00 – 13.20 – оформлення складених документів та здача їх на перевірку та оцінювання науково-педагогічним працівникам кафедри оперативно-розшукової діяльності.

Форма одягу - цивільна.

Під час виконання практичного завдання при собі курсанти повинні мати блокнот для записів, ручку, мобільні телефони.

Викладачі, які закріплені за кожною навчальною групою, здійснюють спостереження за діями курсантів, а в разі необхідності та для забезпечення безпеки допомагають виконати поставлене завдання.

Після закінчення виконання практичного завдання викладачі, які закріплені за кожною навчальною групою в обумовленому місці збирають особовий склад навчальної групи, перевіряють його наявність і разом прибувають на територію університету.

Після вивчення наданих складених документів в навчальних аудиторіях з навчальними групами проводиться підведення підсумків.

Завдання курсантам

В ході виконання практичного завдання на визначеній території Вам, використовуючи свої теоретичні знання, практичні навички, вміння, набутий досвід, розумові здібності, психологічні та моральні якості, необхідно провести заходи оперативного (ініціативного) пошуку, а саме – оперативний огляд публічно доступного місця з метою:

1) встановлення характеризуючої інформації відносно конкретного об'єкту огляду який становить оперативний інтерес (з метою проведення у подальшому на об'єкті санкціонованого обшуку; проведення операції по затриманню особи яка перебуває у розшуку, проведення інших оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих розшукових дій тощо), а саме необхідно встановити:

- точну адресу об'єкта;
- розташування будівлі;
- розташування подвір'я;
- наявність кодових чи інших замикаючих пристроїв на воротах чи під'їздах;
- кількість поверхів;
- кількість квартир (приміщень) на поверсі та у будівлі;
- наявність підвальних приміщень та горища, місць розташування входів до цих приміщень;
- наявність запасних виходів з будівлі та пожежних драбин на дах будинку;
- наявність господарських та інших приміщень громадян (сараї, гаражі тощо) на території подвір'я;
- наявність камер відеоспостереження;
- наявність місць паркування для автотранспорту.

2) встановлення інших фактичних даних які можуть бути використані в порядку, установленому законодавством України.

Виконувати практичне завдання потрібно шляхом обходу визначеної території одночасно із спостереженням за подіями/процесами, які відбуваються на ній із застосуванням фото-відео фіксації.

Під час виконання практичного завдання курсантам забороняється:

- вчиняти дії провокуючого характеру;
- використовувати службові посвідчення поліцейських;
- самостійно приймати рішення без викладачів, які закріплені за кожною навчальною групою, відносно осіб, які на їх думку та інших обставин можуть бути причетні до можливих порушень громадського порядку або вчинення кримінального правопорушення.

По закінченню виконання практичного завдання Вам необхідно:

1. На облікованих аркушах скласти рапорт на ім'я керівника підрозділу про виконане практичне завдання та отриману оперативну інформацію.
2. Скласти план-схему території, на якій Ви проводили заходи та прилеглої до неї території (вулиці, провулки, підприємства установи, організації, заклади тощо).
3. Додати фото-відео матеріали.

**Доцент кафедри ОРД
факультету ПФПКП ОДУВС
полковник поліції**
_____ 2019

Євген ПОЛЯКОВ

**Завідувач кафедри ОРД
факультету ПФПКП ОДУВС**
_____ 2019

Сергій ЄГОРОВ

ПОГОДЖЕНО
**Проректор Одеського державного
університету внутрішніх справ**

Павло БЕРНАЗ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Начальник ВП ГУНП

(посада)

(звання)

(підпис, прізвище, ініціали)
 М.П.

(дата)

ЗВІТ
за результатами проведення навчальної практики

(назва ВНЗ, найменування університету (факультету),

№ групи, посада, звання, прізвище, ініціали курсанта, зміст)

Курсант

(звання)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

(дата)

Безпосередній керівник навчальної практики

(посада, звання)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

(дата)

ПОГОДЖЕНО

Керівник служби, в якому курсант
 проходив навчальну практику

(посада, звання)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

(дата)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

_____ (посада)

_____ (звання)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

_____ (дата)

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН
проходження навчальної практики

_____ (звання, П.І.Б.)

_____ (повне найменування навчального підрозділу)

Термін проходження навчальної практики з _____ 20__ по _____ 20__

№ з/п	Заплановані заходи	Примітка
1		
2		
3		
4		
5		
6		

Курсант

_____ (звання)

_____ (підпис)

_____ (П.І.Б.)

_____ (дата)